

Θεματολογία παιδικής λογοτεχνίας

Πεζά κείμενα

Μυθιστόρημα εξέλιξης

Τα κείμενα αυτά παρακολουθούν τον άνθρωπο σε όλες τις φάσεις της ζωής του, από παιδί ως τα βαθιά γεράματα.

- Παράδειγμα για όλες τις ηλικίες: Σελ Σιλβερσταϊν, Το δέντρο που έδινε, ΔΩΡΙΚΟΣ

Κλασσικά κείμενα

Ιστορικά κείμενα που διασκευάζονται με σκοπό ο λόγος τους να είναι εύκολα κατανοητός από τα παιδιά.

- Παράδειγμα για όλες τις ηλικίες: Ζαραμπούκα, Η ΕΙΡΗΝΗ του Αριστοφάνη, ΚΕΡΔΟΣ

Κοινωνικό Μυθιστόρημα

Πρόκειται για καθαρά παιδαγωγικά κείμενα. Η γραφή τους είναι ιδιαίτερα προσεγμένη από τους συγγραφείς ώστε να αποφεύγονται οι ακρότητες και να επιβραβεύουν τους ήρωες που δημιουργούν κάθε φορά που αποφεύγουν κακές συνήθειες και πάθη.

- Παράδειγμα για όλες τις ηλικίες: ...Τζιν Γουίλλις – Τόνυ Ρος, Η Αργυρώ γελάει, ΠΑΤΑΚΗ

Ζητήματα καθημερινότητας

Οι ιστορίες αυτές έχουν συνήθως μορφή ημερολογιακών καταγραφών. Η θεματολογία τους αφορά προβλήματα που έχουν οι ενήλικοι και μεταφέρονται στην καθημερινότητα των παιδιών.

- Παράδειγμα: Σελ Σιλβερσταϊν, Το κομμάτι που λείπει συναντά το μεγάλο Ο, ΔΩΡΙΚΟΣ

Μυθιστόρημα επιστημονικής φαντασίας

Στα μυθιστορήματα αυτής της κατηγορίας ο συγγραφέας εκμεταλλεύεται τους επιστημονικούς νόμους με τις τεχνολογικές εφευρέσεις. Η βαρύτητα και η ταχύτητα του φωτός ουσιαστικά αποτελούν τους βασικούς νόμους που εμπνέουν τους συγγραφείς τις κατηγορίας αυτής.

- Παράδειγμα για παιδιά προσχολικής ηλικίας: Το πρώτο μου βιβλίο για το διάστημα, ΚΩΣΤΑΚΗ

Ιστορικό Μυθιστόρημα

Σε αυτή τη κατηγορία οι συγγραφείς προσπαθούν να περάσουν στους νεαρούς αναγνώστες τόσο ιστορικά γεγονότα όσο και μηνύματα γύρω από την ιστορία της Ελλάδας.

- Παράδειγμα όσο αφορά παιδιά προσχολικής ηλικίας: Ευγενία Φακίνου, Ντενεκεδούπολη, ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗ

Ηθωγραφικό Μυθιστόρημα

Μέσα από αυτού του είδους τα μυθιστορήματα οι αναγνώστες ανακαλύπτουν τη ζωή στο χωριό. Αναφέρονται στοιχεία από τη ζωή, την καθημερινότητα, τις κοινωνικές αξίες, τα έθιμα και τις παραδόσεις που λαμβάνουν χώρα σε μια κλειστή κοινωνία.

- Παράδειγμα:

Μυθιστόρημα Περιπέτειας

Αφορά ιστορίες σε τόπους ενδεχομένως άγνωστους. Οι ήρωες των βιβλίων τους εξερευνούν και μέσα από ποικίλες περιπέτειες ανακαλύπτουν τον εκάστοτε θησαυρό.

- Παράδειγμα για κάθε ηλικία: Αντουάν Ντε Σαιντ Εξυπερύ, Μικρός Πρίγκιπας, στις μέρες μας υπάρχουν πολλές εκδόσεις ανάλογα με την ηλικία του ατόμου που θα το διαβάσει εκτός της αρχικής.

Ταξιδιωτική Πεζογραφία

Τα ταξιδιωτικά κείμενα για παιδιά δεν αφορούν μόνο μια απλή περιδιάβαση της φυσιογνωμίας ενός τόπου αλλά, καταγράφουν ήθη και έθιμα, νοοτροπίες και χαρακτηριστικά των ανθρώπων τις περιοχής που αναφέρονται.

- Παράδειγμα για παιδιά προσχολικής ηλικίας: Το Βουνό, οι πρώτες ανακαλύψεις μου, ΔΕΛΗΘΑΝΑΣΗΣ

Αστυνομικό Μυθιστόρημα

Στόχο έχει να αναπαραστήσει καθαρά την πραγματικότητα φροντίζοντας πάντα να μην απομυθοποιεί τη βία ούτε να τη θεωρήσει ως λύση σε καταστάσεις που βιώνει ο ήρωας. Για να καταφέρει ο συγγραφέας να αποδώσει το νόημα σε αυτά τα κείμενα δεν μεταχειρίζεται καθαρά παιδαγωγικά κριτήρια γραφής.

- Παράδειγμα για παιδιά προσχολικής ηλικίας: Susan Varley, επιμέλεια Μυρτώ Νίλσεν, Τα δώρα του κυρ - Μενέλαου, ΜΕΡΙΜΝΑ

Τα βιβλία που αναφέρονται στα παραδείγματα αφορούν την προσχολική ηλικία. Δεν είναι εύκολο να βρεθεί απόλυτη αντιστοιχία σε αυτές τις κατηγορίες της προσχολικής λογοτεχνίας για τα παιδιά που ανήκουν στην ηλικία των 3 ως 6 ετών καθότι αφορούν τη βιβλιογραφία παιδιών των τάξεων του δημοτικού.

Ποιήματα

Η ποίηση ήταν ανέκαθεν δύσκολο να οριστεί. Σύμφωνα με τον σημαντικό Αργεντινό συγγραφέα Χόρχε Λουίς Μπόρχες, "Ποίηση είναι η έκφραση του ωραίου, διαμέσου λέξεων περίτεχνα υφασμένων μεταξύ τους".

Παραδείγματα για παιδιά προσχολικής ηλικίας

- Ευγένιος Τριβιζάς, Αλφαβητάρι με γλωσσοδέτες, ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ
- Παυλίνα Παμπούδη, με το άλφα και το βήτα, ΚΕΡΔΟΣ

Εικονοβιβλία

Πρόκειται για βιβλία που γεφυρώνουν την εικόνα με την απεικόνιση του γραπτού λόγου που την προσδιορίζει.

Παραδείγματα

- Τα πρώτα μου σχήματα, ΚΕΡΔΟΣ
- Οι μήνες και οι εποχές, ΜΙΝΩΑΣ
- Θέσεις στο χώρο, ΚΙΡΚΗ

Σημειώσεις από το Μάθημα της Παιδικής Λογοτεχνίας (Α εξάμηνο)
Χαρούλα Μαυρουδή
xarisxara@hotmail.com